

ADEZIUNEA LOCUIITORILOR DIN JUDEȚUL ARGES LA PETIȚIA DIN 11 IUNIE 1861

Mariana Neguțu

Unirea Principatelor Române în anul 1859, moment de o profundă semnificație în istoria poporului român, a fost rezultatul luptei maselor largi populare, a eforturilor întregii națiuni. Acțiunea maselor pentru înfăptuirea acestui deziderat istoric constituie un important aspect în lupta pentru unitate, libertate și progres.

În perioada înfăptuirii Unirii, ca de altfel de-a lungul întregii epoci moderne, argeșenii și-au făcut simțită prezența în principalele momente ale dezvoltării noastre istorice, înscriind poziții înaintate față de evenimentele, care au marcat noi etape în mersul ascendent al poporului român spre constituirea și consolidarea unui stat național. Ne propunem să ne oprim tocmai asupra unui asemenea moment important din epoca Unirii, eveniment la care au participat argeșenii, și anume la mișcarea din iunie 1861 în sprijinul Unirii depline a Principatelor române, sub un domn pământean.

Manifestările populare din Principate, desfășurate în iunie 1861 în favoarea Unirii depline sub principe pământean, ales la 5 și 24 ianuarie 1859 și a lărgirii bazei electorale, se încadrează în eforturile înregistrate pe toate planurile în vederea consolidării Unirii și exprimă în mod elocvent adeziunea maselor față de domnitorul Al. I. Cuza, sub a cărui domnie se dorea înfăptuirea marilor idealuri naționale. Aceste mișcări s-au desfășurat în jurul petiției din 11 iunie 1861, a cărei subscripție s-a organizat cu prilejul sărbătoririi a 13 ani de la izbucnirea în București a revoluției de la 1848, fiind totodată, un răspuns la manifestările partidei de dreapta pentru un principe străin.¹ Ele vizau accelerarea realizării reformelor necesare țării și înfăptuirea lor prin forțele interne, în fruntea cărora domnitorul era invitat, sau cel puțin să poată servi acestuia ca argument ca să “decrete unirea sau ca document justificativ către puterile străine”²

Sărbătorirea începută în București la 11 iunie 1861 pe Cîmpul Filaretului, unde s-au adunat mii de oameni, a constituit prilejul nu numai a cinstirii evenimentelor trecute, dar și a sublinierii semnificației dublei alegeri a lui Al. I. Cuza. Referindu-se la aceste aspecte, în cuvântarea pe care a ținut-o, Cezar Bolliac propunea adoptarea unei petiții către domn, “pentru ca suveranul nostru să mai aibă încă o probă de amorul națiunii către dânsul și de voința noastră statornică a se contopi staturile Moldo – Române într-un singur stat... propui să subscriem cu toată țara cerând Unirea desăvârșită cu întinderea legii electorale...”³. Prin grija Comitetului Central din București pentru subscriere la petiția din 11 iunie 1861, în care se arăta că “Unirea desăvârșită a Moldo – României subt alesu său și numai această unire poate aduce creditul, încrederea, stabilitatea și autoritatea în stat,

liniștea și tăria în națiune”⁴ petiția a fost publicată în presă, tipărită pe formulare și difuzată în întreaga țară. Astfel, în jurul ei s-a declanșat o adevărată mișcare de masă, care a cuprins cele mai diferite categorii sociale din Principate. Dovadă sunt cele 800000 de semnături⁵ depuse pe petițiile care au fost răspândite în întreaga țară.

Printre cei care au scris la petiția din 11 iunie 1861 se numără și argeșenii, iar mărturia participării lor se păstrează și astăzi între documentele de epocă, referitoare la această acțiune.

Pentru ca petiția către domn să fie cunoscută și semnată de mase cât mai largi, Comitetul Central din București s-a adresat ziarelor pentru publicarea textului acesteia și a unei circulare, în care se sublinia însemnătatea acțiunii, se relata modul cum fusese adoptată petiția pe Câmpul Libertății și se chema la subscrierea sa⁶. Și în județul Argeș, ca pe întreg cuprinsul țării s-a creat un comitet format din 11 membri și anume: protopop M. Konstandinescu, preot M. Minescu, Dim. Radovici, Ghiță Mălurescu, Ioan Miulescu, Ioan Mihail, J. K. Potoceanu, Toma Pleșoianu, N. M. Negulescu, N. Dimancea și Ioan Rădulescu. Acest comitet trimite o adresă Comitetului Central din București pentru subscrierea la petiția din 11 iunie 1861, publicată în ziarul “Românul”⁷, în care sunt menționate printre altele și măsurile care s-au luat în orașele și satele județului.

“Printr-un delegat al domniilor voastre primindu-se la Municipalitytea orașului Pitești mai multe exemplare după petiția formată în Câmpul Libertății din București în ziua de 11 iunie anul curent, prin care se cere de la domnitorul Principatelor Unite, întrunirea cât mai grabnică și definitivă a țărilor noastre, România și Moldova și prin urmare a ministerilor și camerilor din Iași și București, precum și o lege electorală întinsă, după care să se convoace o reprezentatiune cu adevărat națională. Cetățenii acestui oraș au procedat îndată la formarea unui comitet și pentru aici care să stăruiască pentru subscrierea acestei petițiuni și subsemnării, ca parte din acest comitet avem onoarea a vă face cunoscut că am dat dispoziții a se subscrie zisele exemplare de petiții atât în acest oraș cât și în district și sperăm a fi vrednici de așteptările dumneavoastră, care petiție cuprinde cele mai vitale principii ale națiunii.”

La Biblioteca Academiei Române în cele 4 volumele care însumează majoritatea covârșitoare a petițiilor din vara anului 1861, se află și acelea din județul Argeș, inclusiv orașul Câmpulung, care făcea parte la vremea respectivă din județul Muscel.

Ne vom opri asupra petiției locuitorilor din orașele Curtea de Argeș, Câmpulung și satele învecinate, al cărui text, identic cu cel citit și adoptat pe Câmpul Libertății în București sublinia printre altele faptul că “...unirea românilor din Moldova și Valahia într-un singur stat a fost totdeauna dorința cea mai de căpetenie.”⁸ În continuarea textului petiției urmează tabelul cu semnături, grupate sub titlul “Unirea definitivă sdbt Alesul din 24 Ianuarie – lege electorală întinsă”, care se reia la începutul fiecărei pagini. Petiția locuitorilor din orașul Curtea de Argeș cuprindea 506 semnături⁹. Tot în acest volum (nr. 1963), intitulat “Petițiunea

națională din 11 iunie 1861” între f. 62 – 81 sunt trecute semnăturile locuitorilor din orașul Câmpulung, în număr de 60, și ale locuitorilor din cele 16 sate învecinate. De asemenea, sunt prezentate și semnăturile locuitorilor din 71 de sate ale județului (f. 2 – 61:82 – 91).

Filele conținând textul petiției și semnăturile celor care au scris sunt legate cu un șnur tricolor, pe care este aplicat, din ceară roșie, sigiliul Comitetului pentru subscrierea la Petiția din 11 iunie, în centru căruia se găsește stema reunită a celor două țări: acvila și capul de bour. Este vorba, desigur, de sigiliul Comitetului Central din București, la care s-au adăugat toate petițiile din cele două capitale și din județe.

Mișcarea de masă în jurul petiției din 11 iunie oferea domnitorului AL. I. Cuza un element în plus în argumentarea grăbirii recunoașterii Unirii, cu atât mai mult cu cât această mișcare, având între organizatori reprezentanți ai curentului liberal, viza împlinirea acestui deziderat prin punerea puterilor în fața faptului împlinit.

Toate aceste demonstrații produse în jurul petiției din 11 iunie 1861 – între care se situează și cele ale argeșenilor – au avut drept consecință o și mai mare întărire a atmosferei favorabile Unirii complete, a cărei proclamare devenise inerentă. Domnitorul însuși, cu toată prudența deosebită provenită din grija de a nu periclita situația patriei sale, a fost în două rânduri pe punctul de a proclama Unirea deplină peste capul Porții Otomane și al puterilor garante¹⁰, pentru a putea fi odată împlinită această îndreptățită năzuință a poporului nostru.

Iar, atunci când, după trei ani de neîntrerupte stăruințe se obținea, în sfârșit, asentimentul acestora, dar nu în forma dorită de domn și de țară, AL. I. Cuza, credincios idealului național și promisiunii făcute cu ocazia deschiderii Camerei Moldovei la 3 decembrie 1861 declara că “Unirea va fi așa precum România o va simți și o va dori”¹¹ – avea să proclame Unirea într-un mod mai larg, făcând “un pas îndestul de îndrăzneț, trecând iarăși alături de voința Europei”¹².

Într-adevăr, în “proclamațiunea Înălțimei Sale Domnitorului către națiunea română” din 11 decembrie 1861 se arăta “Unirea este îndeplinită. Acest fapt mareț, dorit de generațiile trecute, aclamat de corpurile lejiuitoare, echemat cu atâta căldură de voi, s-a recunoscut de Înalta Poartă și de puterile garante și s-a înscris în datinile națiunilor... În zilele de 5 și 24 ianuarie ați depus toată a voastră încredere în alesul națiunii, ați întrunit speranțele voastre într-un singur domn, alesul vostru vă dă astăzi o singură Românie”¹³.

NOTE

1. Elena Pălănceanu, *Manifestări de masă în sprijinul desăvârșirii Unirii Principatelor Române în anul 1861*, în "Cercetări istorice", vol.I, București, 1979, p.104
2. "Revista Carpaților" din 1 iunie 1861, p.59
3. Elena Pălănceanu, art. cit. p. 105
4. Idem, p.106
5. "Revista Carpaților", septembrie 1861, p. 317
6. "Românul", an V, nr 186, din 5 iulie 1861
7. Ibidem
8. Biblioteca Academiei Române, mss. rom. 963, f. 12
9. Idem, f. 92 - 111
10. C. C. Giurescu, *Viața și opera lui Cuza Vodă*, București, 1966, p. 109
11. Elena Pălănceanu, art. cit., p.110
12. A.D. Xenopol, *Domnia lui Cuza Vodă*, vol.I, p. 224
13. Elena Pălănceanu, art. cit, p.110

**L'ADHESION DES HABITANS DU DEPARTEMENT DE ARGEȘ
À LA PETITION DU 11 JUIN 1861**

Résumé

Les manifestations populaires qui ont eu lieu dans les Principautés pendant le mois de juin 1861 pour l'union complète sous le prince indigène choisis le 5/24 janvier 1859 font parti des efforts de tous les plans en vue de la consolidation de l'Union. Elles expriment l'éloquente adhésion du peuple au tour du prince Alexandre Jean Cuza sous le regne du quel on souhaité l'accomplissement des grand idéals nationaux.

Toutes ces manifestations ont eu lieu pendant la souscription de la petition du 11 juin 1861, anniversaire des 13 années depuis le commencement de la révolution de 1848.

La Bibliothèque de l'Académie Roumaine garde quatre volumes contenant la majorité des petitions de l'été 1861. Parmi elles sont aussi celles du département de Argeș, y compris de la ville de Câmpulung Muscel. On constate plus de 566 signatures des habitants de Curtea de Argeș, Câmpulung et des villages voisins.

Les feuilles contenant le texte de la petition et les signatures de ceux qui ont souscrite sont lié avec un cordon en trois couleurs sur lequel est appliqué, en cire rouge, le sceau du Comité pour la souscription de la Pétition du 11 Juin. Au centre du sceau se trouve le blason réuni des deux principautés roumaines – l'aigle et la tête d'aurochs.

Toutes ces manifestation ont eu comme conséquence le renforcement de l'atmosphère favorable à une Union complete, proclamation qui devenait inhérente.